

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: Asia: VNS 1/2025 vp Valtioneuvoston selonteko teollisuuspolitiikasta

Kiitämme mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selonteosta teollisuuspolitiikasta.

Logistisilla yhteyksillä ja koko liikennejärjestelmän toimivuudella ja tehokkuudella on suuri merkitys kilpailukyvyllä. Infrastruktuurin ohella kilpailukykyyn vaikuttaa logistiikan kustannukset. Suomen rasiitteena on pitkät etäisyydet, syrjäinen sijainti ja talviolosuhteet. Tämän vuoksi Suomen tulisi kansallisesti käytettävissä olevin keinoin vaikuttaa logistiikan kustannusten säilymiseen kohtuullisena sekä vahvistaa logistiikka-alan kilpailukykyä.

Teollisuuspoliittisen strategian liitteessä on koottu logistiikkaan liittyvä tilannekuva sekä ehdotetut toimenpidesuosituksiset (Liite 2, Logistiikan alatyöryhmän yhteenveto). Liitteessä on todettu hyvin, että teollisuuden kilpailukyvyn perusedellytys on tehokas ja sujuva logistiikka ja että Suomen logistisessa järjestelmässä eri kuljetusmuodot täydentävät toisiaan, mutta ulkomaankaupan ja teollisuuden logistiikassa toimiva meriliikenne ja satamien roolit korostuvat. Itämeren merenkulun häiriöttömyyden ja talvimerenkulun varmistaminen kaikissa tilanteissa on arvioitu kriittisen tärkeäksi.

Yksi teollisuuspoliittisen strategian seitsemästä tavoitteesta on *"Panostamme logistiikkaan, infrastruktuuriin ja teollisiin keskittymiin"* (5.6, s.39). Tavoitteeseen liittyen strategiassa on todettu yhdeksi uudeksi harkittavaksi toimeksi: *"Edistämme logistiikan alatyöryhmän määrittelemien tavoitteiden saavuttamista teollisuuden logistiikan kehittämistarpeisiin vastaamiseksi, liittyen mm. huoltovarmuuteen, kansainväliseen saavutettavuuteen ja logistiikan kilpailukykyyn."*

Kannatamme logistiikan alatyöryhmän toimenpidesuosituksia. Toimenpidesuosituksiset sisältävät mm. liikenteen päästökauppatulojen kohdentamisen ensisijaisesti liikenteen käyttövoimamurroksen nopeuttamiseen ja vaihtoehtoisten polttoaineiden saatavuuden parantamisen. Lisäksi toimenpidesuosituksissa nostetaan esiin Itämeren merenkulun häiriöttömyyden varmistaminen sekä riittävän jäävahvistetun aluskaluston ja jäänmurtokapasiteetin varmistaminen.

Meriliikenteen päästöjen vähentäminen on käynnissä oleva urakka, joka vauhdittaa alan uudistumista mutta lisää kustannuspaineita. Merenkulun vihreän siirtymän toteuttamisessa ratkaisevaa on uusien, fossiilittomien polttoaineiden saatavuus. Vähäpäästöisten polttoaineiden kysyntä globaalisti kasvaa, joka luo myös merkittävää vientipotentiaalia.

Suomen ulkomaankaupan riippuvuudesta merikuljetuksista ja merikuljetusten kustannustaakan noususta johtuen **esitämme, että hallitus valmistelee pikaisesti mekanismin, jolla tasoitetaan fossiilisten ja vähähiilisten polttoaineiden hintaeroa siirtymäkaudella meriliikenteessä.**

EU-tason tavoitetilaksi Suomen kannalta strategiassa on linjattu, että *Suomen logistiset erityispiirteet huomioidaan EU-tasolla ja Suomi hyötyy EU:n yhteisistä infrastruktuurihankkeista.* (s.40)

Muuttuneessa geopoliittisessa tilanteessa Suomi on nyt EU:n ja NATOn pitkän ulkorajan vartija, ja turvaa koko Eurooppaa. Tiiviin yhteyden luominen manner-Eurooppaan ja Suomen vahvistaminen eri sektoreilla ei siten ole vain Suomen oma asia, vaan Euroopan yhteinen intressi. Suomi on poikkeuksellisen riippuvainen merikuljetuksista ja lisäksi pohjoiset olosuhteet tuovat lisähaasteita merilogistiikan toimivuuteen. Merikuljetusten toimintaedellytysten turvaaminen on välttämätöntä resilienssin ja turvallisuuden takaamiseksi. Merikuljetusten on toimittava kaikissa oloissa.

Esitämme, että sijainnistamme ja poikkeuksellisesta riippuvuudestamme merikuljetuksista johtuen EU-tason tavoitteeksi lisätään: **Eurooppalaisen merenkulun kilpailukyvyistä huolehditaan, jotta EU:lla on omaa kauppalaivastoa varmistamaan kriittiset huoltovarmuus- ja sotatarvikekuljetukset kaikissa oloissa.**